

HOLY MOLY

Samuel Lebens

University of Haifa

דרישה
DRISHA

PROBLEMS WITH 'HOLINESS'

- The different things to which it applies
- Family resemblance

MULTIPLE VARIETIES OF HOLINESS

Tractate Beitza 17a

A [rabbinic text] was recited before Ravina [regarding the blessing said to sanctify a festival that falls on a Sabbath. The rabbinic text laid out the formula of the blessing as follows]: “[Blessed are You, Eternal One,] who sanctifies Israel and the Sabbath and the seasons.” He [Ravina] said to him [i.e., the person who recited the text]: “Is the Sabbath sanctified by *Israel*? Isn’t the Sabbath already sanctified and established? Rather [the text should be emended so as to] say, “who sanctifies the Sabbath, Israel, and the seasons.” Rav Yosef says that the law follows Ravina’s emended reading of the rabbis.

תני תנא קמיה דרבינא מקדש ישראל
והשבת והזמנים אמר ליה אטו שבת
ישראל מקדשי ליה והא שבת מקדשא
וקיימא אלא אימא מקדש השבת
ישראל והזמנים אמר רב יוסף הלכה
כרבי וכדתריץ רבינא :

BUT WHAT ABOUT?

Exodus 20:8

- Remember the Sabbath day to sanctify it

▪ זְכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ

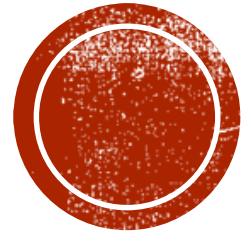
Deuteronomy 5:12

- Guard the Sabbath day to sanctify it, as the Eternal, your God, has commanded

▪ שָׁמַר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ

עִם מְקַדְּשֵׁי שַׁבְּעֵי. כֻּלָּם יִשְׁבְּעוּ וַיִּתְעַנְּגוּ מִטוֹבָךָ.

HOLINESS AND AWE

Subjective and Personal Holiness

THE DANCE OF RECIPROCAL HOLINESS

Shemot Rabba 38:7

Rabbi Hanina said: “A holy one will come and enter into the holy place, and sacrifice before the Holy One, and atone for the holy people.” *A holy one will come*—this refers to Aaron [the priest], as it is said: “Aaron the holy one of the Eternal One” (Psalm 106:16). *And enter into the holy place*—this refers to the Sanctuary, as it is said: “The sanctuary, O Eternal, which Your hands have established” [the word for “sanctuary” here, *mikdash*, shares its root with *k’dushah*] (Exodus 15:17). *And sacrifice before the Holy One*—this refers to the blessed Holy One, as it is said, “for holy am I, the Eternal your God” (Leviticus 19:2). *And atone for the holy people*—this refers to the Israelites, as it is said, “You shall be holy” (Leviticus 19:2).

אָמַר רַבִּי חֲנִינָא, יְבוֹא קָדוֹשׁ, וַיִּכַּסּוּ
לְקָדוֹשׁ, וַיִּקְרִיב לְפָנָיו קָדוֹשׁ, וַיִּכַּפֵּר
עַל קָדוֹשִׁים. יְבוֹא קָדוֹשׁ, זֶה אֱהָרֹן,
שֶׁנֶּאמַר (תְּהִלִּים קו, טז): לְאֱהָרֹן
קָדוֹשׁ הוּא. וַיִּכַּסּוּ לְקָדוֹשׁ, זֶה מִקְדָּשׁ,
שֶׁנֶּאמַר (שְׁמוֹת טו, יז): מִקְדָּשׁ אֲדַנִּי
כּוֹנְנֵנוּ יָדִיד. וַיִּקְרִיב לְפָנָיו קָדוֹשׁ, זֶה
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאמַר (וַיִּקְרָא
יט, ב): כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי ה' וַיִּכַּפֵּר עַל
קָדוֹשִׁים, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאמַר
(וַיִּקְרָא יט, ב): קָדְשִׁים תִּהְיוּ.

LEVITICUS 22:32

וְלֹא תַחַלְלוּ אֶת־שֵׁם קֹדֶשְׁי וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשְׁכֶם :

You shall not profane My holy name,
that I may be sanctified in the midst of
the Israelite people—I the LORD who
sanctify you,

HOWARD WETTSTEIN

For many people, and not only those who would consider themselves religious, there is something holy about the objects of awe experience—childbirth, a great symphony, the Grand Canyon. There is, moreover, a feeling of horror associated with the thought of destroying such objects, events, and so on. To do so—even to allow such a thing—would be sacrilege.

VAYIKRA RABBA 24:6

Rabbi Judah ben Pazi said: Why are the commandments concerning illicit sexual relations (Leviticus 18) juxtaposed with the laws of holiness (Leviticus 19)? Only to teach that wherever you find people erecting barriers against sexual licentiousness, there too will you find holiness. This goes along with the saying of Rabbi Judah ben Pazi: Anyone who erects barriers against sexual licentiousness is called a holy person. Rabbi Joshua, son of Levi, brought a proof from the case of the Shunamite woman. This is what is written: “And she said to her husband: ‘Now I know that he is a holy man of God’” (2 King 4:9). Rabbi Jonah said: [“He is a holy man” implies that] he was a holy man, but his servants were not holy, as it is written: “Gehazi [Elisha’s servant] came near to push her away” (2 Kings 4:27)—[but] in pushing her away, he touched her breasts...

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בֶּן פָּזִי, מִפְּנֵי מָה
נִסְמְכָה פְּרֻשֶׁת עֲרִיּוֹת לְפָרֻשֶׁת קְדוּשִׁים,
אֶלָּא לְלַמֶּדֶד שְׁכָל מְקוֹם שְׂאֵתָה מוֹצֵא
בּוֹ גִדְרַת עֲרוּהָ, אֵתָה מוֹצֵא קְדֻשָּׁה, וְאַתְּיָה
כִּהְדָּא דְרַבִּי יְהוּדָה בֶּן פָּזִי, דְּאָמַר כָּל מִי
שֶׁהוּא גוֹדֵר עֲצָמוֹ מִן הָעֲרוּהָ נִקְרָא
קְדוֹשׁ. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי מֵיְתִי מִן
שׁוֹנְמִית, הֵדָּא הוּא דְכָתִיב (מַלְכִים ב ד,
ט): וַתֹּאמֶר אֶל אִישָׁהּ הִנֵּה נָא יָדַעְתִּי כִּי
אִישׁ אֱלֹהִים קְדוֹשׁ הוּא, אָמַר רַבִּי יוֹנָה
הוּא קְדוֹשׁ וְאִין מְשֻׁרְתִּין קְדוּשִׁים, הֵדָּא
הוּא דְכָתִיב (מַלְכִים ב ד, כז): וַיִּגַּשׁ
גֵּיחָזִי לְהִדְפָּהּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי בֶר חֲנִינָא
שְׁהִדְפָּה בְּהוֹד יִפְיָהּ, עַל דְּדִיקָהּ. רַבִּי אֵיבּוֹן
אָמַר מְלַמֵּד שְׁלֵא הִבִּיט בָּהּ מִיָּמִין. וְרַבָּנִן
אָמְרִי שְׁלֵא רְאֵתָה טַפַּת קָרִי מִיָּמִיָּה עַל
סְדִין שְׁלוֹ

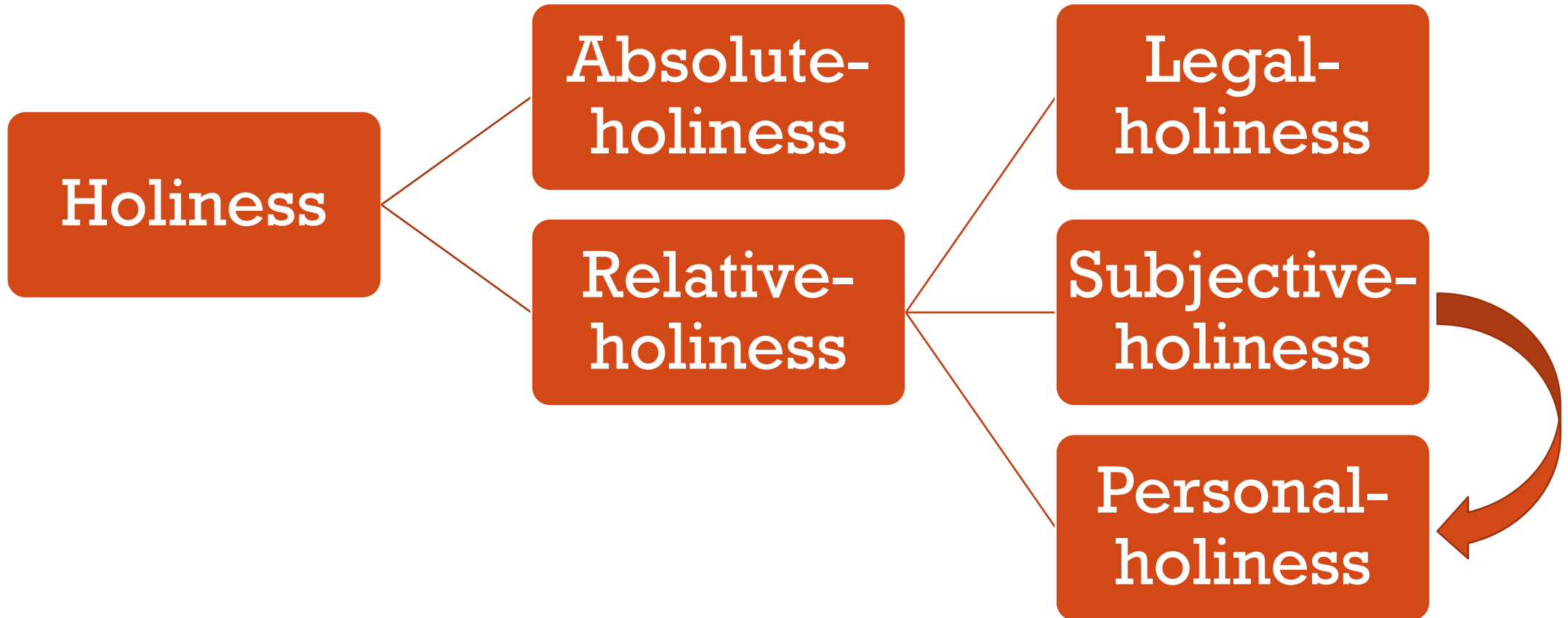
VAYIKRA RABBA 30:6

To what is one who takes a stolen lulav compared to? To a thief [... who] one time stole everything a tax collector had on him. Eventually he was caught [...] the tax collector came to him said to him and said, "Return the money to me, and I will defend you before the king. The thief said, "I have nothing left from what I took except for a saddle." [...] The next day, the thief was brought before the king, and the king asked him if he had anyone to defend him. The thief says that the tax collector would. The tax collector said, "I was out collecting, and this thief took all of my money. The saddle still in his possession is proof that he stole it all." All those present cried, "Woe to the one whose defense attorney becomes his prosecutor!" So too someone who takes a lulav to gain merit – if the lulav was stolen, it cries out to Hashem saying "I'm stolen property!" and the angels say, "Woe to the one whose defense attorney becomes his prosecutor!".

מי שְׁלוּקַח לולב גָּזוּל לְמָה הַדָּבָר דּוֹמֶה לְלִסְטִים שְׂיוֹשֵׁב בְּפֶרֶשֶׁת דְּרָכִים וּמְקַפֵּחַ לְעוֹבְרִים וְשָׁבִים, חַד זְמַן עָבַר עָלָיו חַד לְגִיוֹן לְמַגְבֵּי דִימוֹסְיָא דְהָהִיא מְדִינְתָא קָם קְדָמֶיהָ וְקַפְחִיהָ וְנִסָּב כָּל מַה דְהָוָה בִּיָּדֶיהָ, בְּתַר יוֹמִין אֶצְתִּיד הָהוּא לִיסְטָא וְאֶתְחַבֵּשׁ בְּפִילְקִי, שָׁמַע הָהוּא לְגִיוֹנָא וְאָזַל לְגַבִּיהָ וְאָמַר לִיהָ הֵב לִי מַה דְקַפְחִתְנִי וְאָנָּא מְלִיף עֲלִידָךְ זְכוּ קְדָם מְלָכָא, אָמַר לִיהָ מִן כָּל מַה דְקַפְחִית וּמִן כָּל מַה דְנִסְבִּית לִית לִיהָ לְהָהוּא גְבָרָא כָלוּם, אָלָא הָדִין טְפִיטָא דְתַחוּתִי וְהוּא מִן דִּידָךְ, אָמַר לִיהָ הֵב יְתָה לִי וְאָנָּא מְלִיף עֲלִידָךְ זְכוּ קְדָם מְלָכָא, אָמַר לִיהָ נִסְבִּיהָ. אָמַר לִיהָ תְהוּי יָדַע דְאֵת עֲלִיל לְמַחַר קְדָם מְלָכָא לְדִינָא וְהוּא שְׂאִיל וְאָמַר לָךְ אֵית לָךְ בֵּר נֶשׁ מְלִיף עֲלִידָךְ זְכוּ, וְאֵת אָמַר לִיהָ אֵית לְגִיוֹן פְּלִן מוֹלִיף עָלֵי זְכוּ, וְהוּא מְשַׁלַּח וְקָרִי לִי וְאָנָּא אֶתִּי לְמִילָף עֲלִידָךְ זְכוּ קְדָמוּי, לְמַחַר אוֹקִימְתִּיהָ קְדָם מְלָכָא בְּדִינָא, שָׁאַל לִיהָ מְלָכָא אָמַר לִיהָ אֵית לָךְ בֵּר נֶשׁ מְלִיף עֲלִידָךְ זְכוּ, אָמַר לִיהָ אֵית לְגִיוֹן פְּלוֹנִי מְלִיף עָלֵי זְכוּ. שְׁלַח מְלָכָא וְקָרִיא לִיהָ, אָמַר לִיהָ חָכָם אֵת עַל הָדִין גְבָרָא זְכוּ, אָמַר לִיהָ חָכָם אָנָּא כֹּד שְׁלַחְתְּנִי לְמַגְבֵּי דִימוֹסְיָא דְהָהוּא מְדִינְתָא קָם קְדָמִי וְקַפֵּחַ וְנִסָּב כָּל מַה דְהָוָה עִמִּי וְהָדִין טְפִיטָא דְהוּא מִן דִּידי מְסִהִיד עָלוּי, כָּל הָעָם צֹחִין וְאָמְרִין אוּי לוּ לָזָה שְׁנַעֲשֶׂה סִיגְגוֹרוּ קְטִיגְגוֹרוּ. כֶּף אָדָם לוֹקַח לולב לְזָכוֹת בּוּ, וְאִם הָיָה גָזוּל צוֹנֵחַ לְפָנֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאוֹמַר גָּזוּל אֲנִי חָמוּס אֲנִי, וּמְלָאֲכִי הַשָּׂרֵת אוֹמְרִים אוּי לָזָה שְׁנַעֲשֶׂה סִיגְגוֹרוּ קְטִיגְגוֹרוּ

THE GENUS AND SPECIES OF HOLINESS

אֶרֶץ אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ דֹרָשׁ אֹתָהּ תָּמִיד עֵינָי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּהּ מֵרֵשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה:

It is a land which the LORD your God looks after, on which the LORD your God always keeps His eye, from year's beginning to year's end (Deuteronomy 11:12)

Every type of holiness, I believe, has something to do with being brought into the field of God's attention. Classical Jewish philosophy describes God contemplating God's self, and in so doing, somehow knowing all that there is to know (Guide to the Perplexed I.68). God is centrally, and constantly, within the field of God's own attention. This is the key, I suggest, to God's absolute-holiness.

HOLY MOLY

Samuel Lebens

University of Haifa

דרישה
DRISHA

